

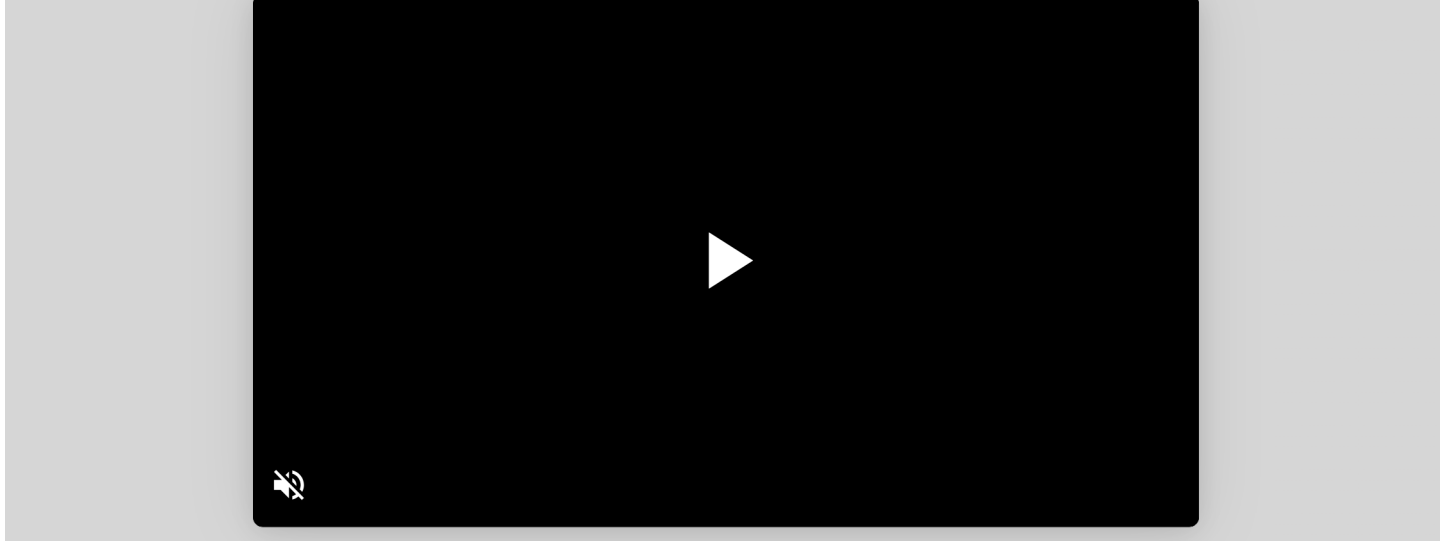
НАБУ взялося за понад 60 депутатів і верхівку влади: FT описала десять років Бюро

 КАРПЕЦЬ ОЛЕКСАНДР — 13 Вересня 2026, 08:00 6 Mins Read — ПОЛІТИКА

За десять років НАБУ перетворилося з невеликого антикорупційного органу на структуру, розслідування якої зачіпають депутатів, міністрів та людей із найближчого оточення президента. **Financial Times** пише, що зараз у провадженнях Бюро фігурують понад 60 нинішніх і колишніх народних депутатів, хоча це не означає, що всі вони мають статус підозрюваних.

Financial Times присвятила великий матеріал десятиріччю Національного антикорупційного бюро України. Видання описує шлях НАБУ від створеного після Революції гідності органу з обмеженими ресурсами до одного з найпомітніших центрів впливу на українську систему влади.

За словами керівника одного з головних підрозділів детективів НАБУ Олександра Абакумова, які наводять FT, Бюро розслідує справи щодо більш ніж 60 нинішніх і колишніх парламентарів. Водночас перебування людини в межах розслідування саме по собі не означає повідомлення їй про підозру чи доведення вини.

За останній рік резонансні справи НАБУ та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури торкнулися високопосадовців, міністрів і людей, пов'язаних із президентською вертикаллю.

Одним із найгучніших епізодів стала справа про незаконні кол-центри. Антикорупційні органи заявили про викриття злочинної організації, яку, за версією слідства, очолював керівник одного зі структурних підрозділів Офісу генерального прокурора.

Після розвитку цієї справи генеральний прокурор Руслан Кравченко подав у відставку. При цьому сам Кравченко не отримував у цьому провадженні статусу підозрюваного та заперечував свою причетність до незаконної діяльності.

FT також нагадує про низку інших розслідувань, які зачепили високі щаблі української влади. Через це Бюро дедалі сильніше впливає на політичне середовище, хоча саме НАБУ наполягає, що керується кримінальними провадженнями, а не політичними інтересами.

Окремо Financial Times згадує торішню спробу обмежити незалежність НАБУ та САП. Рішення української влади тоді викликало протести всередині країни та різку реакцію міжнародних партнерів.

У підсумку незалежність антикорупційних органів була відновлена. За оцінкою FT, ця криза врешті не послабила Бюро, а навпаки зробила його позиції міцнішими та привернула ще більше уваги до його роботи.

Водночас навколо діяльності НАБУ залишається політична суперечка. Деякі депутати звинувачують Бюро в політизації окремих розслідувань, однак сам орган такі твердження відкидає.

Саме цей нюанс став приводом для маніпуляцій у частині українського Telegram-простору. Окремі канали представили матеріал FT так, начебто британське видання прямо звинуватило НАБУ в політичному впливі, хоча в оригінальній статті ця теза подається значно складніше.

Financial Times описує Бюро як силу, з якою українським політикам тепер доводиться рахуватися. В одному з формулювань НАБУ порівнюють із «дамокловим мечем», який висить над представниками політичної еліти.

При цьому вплив НАБУ в матеріалі пов'язують передусім із масштабом його розслідувань та здатністю доводити справи до найвищих рівнів влади, а не з офіційною участю Бюро в політичному процесі.

Саме ці історії редакція видання **«Експерта»** збрала в одному великому спецпроекті **«Карфаген»**. Його головна відмінність від звичайної хронології — можливість побачити поруч справи, які зазвичай існують у стрічці новин окремо одна від одної.

Одна з них — операція «Мідас». НАБУ розслідує ймовірну масштабну корупційну схему в енергетиці, в якій постачальники «Енергоатому», за версією слідства, могли стикатися з вимогою віддати частину вартості контракту, щоб отримати оплату. У серпні директор НАБУ Семен Кривонос заявив про «серйозний суттєвий прогрес» у цій справі.

Окремий матеріал **«Шлагбаум»** показує механіку цієї історії через сам принцип роботи постачальника з державним підприємством: товар уже поставлений, акти підписані, а питання оплати перетворюється на інструмент тиску.

Із цієї справи виростає наступний сюжет — Герман Галущенко. За колишнього міністра наприкінці червня внесли 150 млн грн застави. За даними УП, гроші надходили від кількох юридичних осіб. Уже в серпні НАБУ та САП заявили про окрему операцію «Форест Гамп»: слідство перевіряє, як саме могли легалізувати кошти для цієї застави через рахунки підконтрольних компаній та державний банк.

Цій історії у спецпроекті присвячені одразу два матеріали: **«Знятий з поїзда»** та **«Форест Гамп»**.

Ще один сюжет буквально за кілька днів став однією з головних політичних подій вересня. НАБУ і САП повідомили про викриття організації, учасників якої підозрюють у систематичному отриманні грошей від шахрайських кол-центрів. Сергію Кропиві суд визначив тримання під вартою з альтернативою 120 млн грн застави, Єлизаветі Івахненко — 20 млн грн, ще кільком фігурантам також обрали запобіжні заходи.

На тлі цієї справи Руслан Кравченко спочатку заявляв, що не бачить підстав для добровільної відставки, однак того самого дня повідомив, що подав відповідну заяву. Станом на 9 вересня УП писала, що документ ще не надійшов до Верховної Ради.

Повна історія цього провадження зібрана у матеріалі **«Карфаген»**. Поруч із ним редакція окремо дослідила сам ринок шахрайських кол-центрів у матеріалі **«Офіс»**.

Масштаб проблеми став особливо помітним у серпні. Поліція, СБУ та прокуратура провели 411 обшуків і припинили діяльність 94 шахрайських офісів. Правоохоронці заявили про понад 100 млн грн встановлених збитків потерпілим з України, ЄС та Центральної Азії.

Інша частина «Карфагена» стосується грошей держави під час війни. Наприкінці серпня Рахункова палата оприлюднила результати аудиту закупівлі та розвитку озброєння за 2024–2025 роки. Із 614 млрд грн закупівель понад 90%, або майже 580 млрд грн, припали на процедури без конкуренції. Аудитори також встановили невідповідності законодавству майже на 350 млрд грн, але ці суми не можна автоматично ототожнювати з розкраданням або збитками.

Цьому присвячено матеріал **«Війна як бізнес»**.

Окремий пласт — судова система. Влітку ВАКС затвердив угоду з колишнім головою Верховного Суду Всеволодом Князевим. Він визнав вину, отримав п'ять років позбавлення волі з конфіскацією майна, а згодом антикорупційні органи оголосили підозри ще кільком суддям Верховного Суду.

Історію грошей, мічених купюр та Великої палати можна прочитати окремо — **«Велика палата»**.

Своє продовження отримала і тема декларацій. НАБУ підозрює колишню посолку та віцепрем'єрку Ольгу Стефанішину у незаконному збагаченні на понад 13,9 млн грн і недостовірному декларуванні. У серпні ВАКС визначив їй заставу 6 млн грн, яку пізніше внесла юридична фірма. Стефанішина заперечує обґрунтованість підозри.

У спецпроекті ця справа розібрана в матеріалі **«Оформлено на подругу»**.

Ще одна історія стосується виплат за «зеленим тарифом» сонячним станціям на окупованій частині Запорізької області. НАБУ оцінює ймовірні збитки у 141,3 млн грн. Серед підозрюваних — колишній заступник керівника ОП Ростислав Шурма; він заявляв, що не переховується і готовий співпрацювати зі слідством.

Докладніше — **«Зелений тариф»**.

Фінальна частина спецпроекту присвячена вже не конкретній сумі чи одному прізвищу, а самій антикорупційній системі. Центр прав людини ZMINA дослідив 29 випадків можливого тиску на антикорупційних діячів у 2025–2026 роках. У 28 випадках були відкриті кримінальні провадження, загалом їх було 30; жоден із розглянутих епізодів із так званим російським слідом на момент дослідження не завершився обвинувальним вироком. Це висновки авторів дослідження, а не судове встановлення незаконності самих проваджень.

Цю лінію завершує матеріал **«Рік без вироків»**.

У результаті спецпроект «Карфаген» складається не з однієї «головної справи», а з дванадцяти історій, у яких фігурують різні інституції, різний процесуальний статус людей і різний ступінь доведеності звинувачень. Саме тому кожен матеріал окремо фіксує, де йдеться про версію слідства, де вже є обвинувальний вирок, а де справа тільки починається.

  Читайте «Експерт» у своєму смартфоні — додайте нас в Google Discover

Помітили помилку у матеріалі? Повідомте редакцію: corrections@expert.in.ua

Дізнатися більше	
автомобілів	>
Замовити Тест Драйв	>
Фінансові послуги	>
Свіжі новини	>
Економіка України	>
Проходь Курси Еконо...	>
Досліджуйте Інтеракт...	>
Забронуйте Східноєв...	>

ОСТАННІ НОВИНИ

СЬОГОДНІ

08:33 Народжені в ці 4 місяці притягують людей як магніт: у чому їхній секрет

08:23 Smoky eyes відходять у минуле: восени в моді «замшеві» тіні

08:13 Уроки під землею і класи по черзі: як школи Києва перебудовують навчання через тривоги

08:04 Бездротова зарядка гріє батарею до 40 °C: чим це загрожує смартфону

08:00 НАБУ взялося за понад 60 депутатів і верхівку влади: FT описала десять років Бюро

07:53 Чотири знаки Зодіаку можуть отримати шанс на великі гроші: усе вирішить одна розмова

07:45 Українців у вишах Чехії стало значно більше: скільки студентів навчається зараз

07:36 Бойлер може накрутити понад 500 грн на місяць: скільки тягне інша техніка

07:24 Телевізори LG запідозрили у стеженні за власниками навіть із вимкненим екраном

07:17 Долари чи гривня: експерти порахували, де заощадження можуть принести більше

LOAD MORE C

КАТЕГОРІЇ НОВИН

Всі новини

Україна

Політика

Економіка

Світ

Стиль життя

Авто

Технології

Суспільство

Здоров'я

ІНФОРМАЦІЯ

Про проект

Автори

Редакційна політика і стандарти

Політика використання ШІ

Політика конфіденційності

Правила коментування

Контакти

ТОВ «НОВА МІДІА ГРУПА» © 2014—2026

Реєстрація R40-06871 у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа

Адреса: 01014, м. Київ, вул. Звіринецька, 63

editor@expert.in.ua
corrections@expert.in.ua
reklama@expert.in.ua